

ILANNGUSSAQ 1**Kinaassutsimik ersersitsinani ilisimasanik ingerlatitseqqissinnaanermik aaqqissuussat Danmarkimi atorneqarnerat**

Kinaassutsimik ersersitsinani ilisimasanik ingerlatitseqqissinnaanermik aaqqissuussat Danmarkimi maannamuugallartoq annerusumik suliffeqarfinni anginerusuni atorneqarput. Kommunilli ataasiakkaat, (taakkununga ilaallutik Københavnip kommunia, Frederiksberg kommune kiisalu Roskildep Randersillu kommunii) ilaatigut suliap Farumimut tunngassuteqartup kinguneranik kinaassutsimik ersersitsinani ilisimasanik ingerlatitseqqissinnaanermik aaqqissuussanik pilersitsinissartik toqqarsimavaat. Tassunga ilanngunneqassaaq aningaasaqarneq pillugu ingerlatsiviusunut tunngatillugu inatsisitigut kinaassutsimik ersersitsinani ilisimasanik ingerlatitseqqissinnaanermik aaqqissuussanik¹ pilersitsinissaq piumasaqaataalernikummat. Aamma sammisani allani ataasiakkaani kinaassutsimik ersersitsinani ilisimasanik ingerlatitseqqissinnaanermut aaqqissuussinernik inatsisitit tunngavigalugit pilersitsisoqarsimavoq. Assersuutigalugu isumaginninnikkut nakkutilliineq pillugu inatsimmi aalajangersarneqarsimavoq isumaginninnikkut oqartussaasut oqarasuaammik e-mailikkullu adressimik peqassasut, sulisut najugaqartut allallu pissutsit aarlerinartut pillugit kinaassutsimik ersersitsinatik saaffiginniffigisinnaasaannik.

1. Suliffeqarfinni kinaassutsimik ersersitsinani ilisimasanik ingerlatitseqqissinnaanermik aaqqissuussat

Annertuumik unioqutitsisoqarneranik tamatumunngaluunniit pasitsaassaqartoqarsimatillugu pissusissamisoortumik isertortumillu nalunaarusiorsinnaanermut periarfissiisoqarnissaa siunertaralugu kinaassutsimik ersersitsinani ilisimasanik ingerlatitseqqissinnaanermik aaqqissuussisoqassanersoq ingerlatseqatigiiffinni ataasiakkaani aqutsisut qullersaasa aalajangi gassarigaat Danmarkimi ingerlatseqatigiiffinnik aqutsilluarnissaq pillugu ataatsimiititaliaq 2010-mi kaammattuuteqarpoq. Taamatut isummerneq suliffissuaqarfinnut nunani tamalaani ingerlatsisunut naleqquttut annerusumik ilimagineqartoq oqaasertaliullugu kaammattuut maanna suli atuuttoq saqqummiunneqarpoq.

Danmarkimi aaqqissuussap qanoq ilusilerlugu atorneqarnissaa, suliffeqarfiit ataasiakkaat (pisortalluunniit) namminneq aalajangissavaat, taamaammallu aaqqissuussat suliffeqarfimmiit suliffeqarfimmut assigiinnatik.

Kukkunernik sakkortuunik, suliffeqarfimmi immikkoortortamut immikkut ittumut,

---

¹ Aningaasalersuinerneq ingerlataqarneq pillugu inatsisip §75-ia malillugu aningaasalersuinerneq ingerlatsivik, ingerlatsivimmit, sulisumit, suliffeqarfimmi siulersuisunut ilaasortamit, aningaasalersuinerneq ingerlataqarnermut inatsimmi aalajangersakkanik unioqutitsineq/ unioqutitsinerusinnaasorluunniit pillugu immikkut attuumassuteqanngitsumut sulisup nalunaarutiginniffigisinnaasaanik ingerlatsivik aaqqissuussaqassaaq. Aaqqissuussinermut nalunaaruteqarneq kinaassutsimik isertuussilluni pisinnaassaaq.

imaluunniit – akulikinnerusumik – avataanit suleqataasumut, assersuutigalugu suliffeqarfimmut siunnersorteqarfimmut sulisut nalunaaruteqarnissamut aaqqissuussakkut periarfissinneqarput.

Kinaassutsimik ersersitsinani ilisimasanik ingerlatitseqqissinnaanermik aaqqissuussat pinerluuteqarsimasinnaanermut paasissutissanik inunnut ataasiakkaanut tunngasunik ingerlatitseqqissinnaanermut periarfissiimmata aaqqissuussaq Datatilsynimit siumungaaq akuerineqarsimasuussaaq². Paasissutissat katersat qanoq passunneqarnissaat piiarneqarnissaallu pillugu, kiisalu paasissutissat nalunaarsukkat pillugit inuit ataasiakkaat paasissutissinneqarnissaat pillugu, paasissutissat inunnut ataasiakkaanut tunngasut pillugit inatsit (persondataloven) malillugu piumasaqaateqartoqarpoq arlalinnik.

Datatilsynip akuersissuteqarnerani paasissutissat, aaqqissuussinerit aqutugalugit katersorneqartut, paasissutissat inunnut ataasiakkaanut tunngassuteqartut pillugit inatsit (persondataloven) naapertorlugu passutarineqarpata, tamanna sulisunut toqqissisimanerulersitsiniartussaavoq. Datatilsynip suliffeqarfiit nakkutilliilluni pulaartartussaavai qulaajarniarlugu, ilumut paasissutissanik isumaginninnermut il.il. piumasaqaatinik eqquutsitsinersut paasiniarlugu.

Datatilsynip kinaassutsimik ersersitsinani ilisimasanik ingerlatitseqqissinnaanermik aaqqissuussinernut akuererusutaminut, piumasaqaatinut najoqqutassanik suliaqarpoq. Inunnut ataasiakkaanut tunngasut (soorlu nunat assigiinngitsut akornanni paasissutissat nussortarneri aammalu misissuinerit naammassigaangata paasissutissanik nunguterisoqartarnissaanik piumasaqaatit) paasissutissat mianernartut saniatigut, Datatilsynip ilitsersuummini kinaassutsimik ersersitsinani ilisimasanik ingerlatitseqqissinnaanermik aaqqissuussinernut, akuersissutaannut pissutsit assigiinngitsut atuuttut allaaserineqarput.

Inunnut suliffeqarfissuarmut/ingerlatseqatigiiffimmut attuumassuteqartunut taamaallaat, soorlu sulisunut, siulersuisuni ilaasortanut, kukkunersuisunut, eqqartuussissuserisunut, pilersuisunullu tunngassutilinnik, Ilitsersuut malillugu nalunaaruteqartoqarsinnaasariaqarpoq.

Suleqataasut siulersuisunullu ilaasortat kinaassutsimik ersersitsinani ilisimasanik ingerlatitseqqissinnaanermik aaqqissuussanut nalunaaruteqartarnissamut periarfissinneqarnissaat, ilitsersuut malillugu aallaaviuvoq. Ilitsersuummilli aamma aaqqissuussanik pisiniartartunit, pilersuisunit allanillu suliffeqarfimmut attuumassuteqartunit atorneqarsinnaasunik akuersissuteqarnissamut periarfissiisoqarpoq.

---

² Pisortalli suliffeqarfiini oqaatiginnittartoqarnermik aaqqissuussaani Datatilsynip akuersissutaa pisariaqanngilaq. Taamaattorli aaqqissuussat Datatilsynimut nalunaarutigineqartassapput, kiisalu Datatilsynimit oqaaseqaatinik pissarsisoqarluni.

Iitsersuutit malillugit pissutsit sakkortuumik unioqqutitsinerit imaluunniit pasitsaassinerit suliffeqarfimmut/ingerlatseqatigiiffimmut tamarmiusumut sunniuteqarsinnaasut, imaluunniit inuit ataasiakkaat inuunerannut peqqinnissaannulluunniit sunniuteqangaatsiarsinnaasut pillugit taamaallaat nalunaarutigineqarsinnaasariaqarpoq, assersuutigalugu ilungersunarluinnartumik aningaasatigut peqquserluttoqarneranik pasitsaassisoqarsimatillugu, tassani aamma imminut iluaquserniarluni pisortatigoortuunngitsumik akiliuteqarluni peqquserluuteqartarnej, pappiaqqanik peqquserluuteqartarnej tamakkununnngalu assingusunik, aammattaaq avatangiisinik mingutsitsinermut, sullivimmi isumannaallisaanermi sakkortuumik sumiginnaaneq kiisalu pissutsit sulisumut eqquisut sakkortuut soorlu peqqarniisaarnerit kinguaassiuutitigulluunniit atornerluinerit.

2011-ip naajartornerani kinaassutsimik ersersitsinani ilisimasanik ingerlatitseqqissinnaanermik aaqqissuussat 67-it Datatilsynimit akuersissummik pissarsereersimapput.

Danmarkimi suliffeqarfiit namminersortut akornanni kinaassutsimik ersersitsinani ilisimasanik ingerlatitseqqissinnaanermik aaqqissuussaqaqarnerni misilittakkat pillugit misissueqqissaanermi inernernik Sanaartornermi Siunnersuisartut Peqatigiiffiat IDA marts 2012-imi tamanut saqqummiussivoq. Nalunaarusiaq Inatsisinut Ataatsimiititaliap UKA2013/86-imut isumaliutissiissutaanut ilanngussatut ilanngunneqarpoq.

2. Pisortat oqartussaasoqarfianni kinaassutsimik ersersitsinani ilisimasanik ingerlatseqqissinnaanermik aaqqissuussinerit

Danmarkimi Pisortat nakkutilliisuutitaanni kinaassutsimik ersersitsinani ilisimasanik ingerlatseqqissinnaanermik aaqqissuussanik ataasiakkaanik inatsisitigut malittarisassiuunneqartunik pilersitsisoqarsimavoq. Suliffeqarfiit pisortanilu suliffeqarfiit allat pillugit oqartussaasoqarfimmut pineqartunik nakkutilliisuusumut nalunaarutiginnissinnaanermut kinaassutsimik ersersitsinani ilisimasanik ingerlatseqqissinnaanermik aaqqissuussat taakku periarfissiipput.

Tamatuma saniatigut oqartussaasoqarfeqarpoq arlalinnik, oqartussaasoqarfimmi namminermi kinaassutsimik ersersitsinani ilisimasanik ingerlatseqqissinnaanermik aaqqissuussanik pilersitsisimasunik, oqartussaasoqarfimmi namminermi inatsisinik unioqqutitsinerit il.il. pillugit oqartussaasoqarfiup sulisuisa nalunaarutiginniffigisinnaasaannik.

Aaqqissuussat taakku ilusilersugaanikkut assigiinngisitaangaatsiarput.

Inuit nalunaarutiginnissinnaasut inuillu nalunaarutigineqarsinnaasut pillugit aaqqissuussat ilaat oqartussaasoqarfiup sulisuinut taamaallaat erseqqilluinnartumik atuuttuuffilerlugit aaqqissuussaapput, aaqqissuussalli allat oqartussaasoqarfiup suleqatigisaanut aamma atuullutik, tassani aamma suliffeqarfimmut namminersortunut tunngatillugu.

Paasissutissat kinaassutsimik ersersitsinani ilisimasanik ingerlatseqqissinnaanermik aaqqissuussamut nalunaarutigineqarsinnaasut, inatsisinik unioqquutitsinernut kiisalu peqqarniitsumik kukkunernut sumiginnaanernullu nalinginnaasumik tunngassuteqartarput.

Kommunit ilaanni immikkoortortaq nalunaarutiginniffiusinnaasoq (kinaassutsimik ersersitsinani ilisimasanik ingerlatseqqissinnaanermik aaqqissuussinermut immikkoortortaq) innuttaasunut siunnersuisartuusinnaasoq, tassa kommunimi immikkoortortaq allanut sanilliullugu pituttorsimannginnerusoq. Allat kinaassutsimik ersersitsinani ilisimasanik ingerlatseqqissinnaanermik aaqqissuussinermut immikkoortortaminnik, oqartussaasoqarfimmi namminermi inatsisilerinermut imaluunniit nakkutilliinermut immikkoortortaaersunut inissiiumasarput. Kiisalu oqartussaasoqarfiit eqqartuussissuserisumik suleqateqalersimanerannik assersuutissaqarpoq. Sulisut nalunaarutiginninnerminnik eqqartuussissuserisumut pineqartumut tunniussisinnaapput, eqqartuussissuserisumittaaq kinaassutsimik ersersitsinani ilisimasanik ingerlatseqqissinnaanermik aaqqissuussap atornissaanut siunnersorneqarnissamik ilitsersuunneqarnissamillu qinnuteqartoqarsinnaavoq. Eqqartuussissuserisup nalunaarutiginninnerit, sukumiinerusumik misissuinissaq siunertaralugu, oqartussaasoqarfimmut nassiateqqittarpai.

Kinaassutsimik ersersitsinani ilisimasanik ingerlatseqqissinnaanermik aaqqissuussanut ataasiakkaanut tunngatillugu qanoq misissuinerit ingerlanneqarnissaat pillugu erseqqinnerusunik malittarisassiorsimaneq assigiinngisitaartorujussuovoq. Kinaassutsimik ersersitsinani ilisimasanik ingerlatseqqissinnaanermik aaqqissuussinerit ilaanni misissuinerit ataasiakkaat qanoq pilersaarusiornissaat immikkoortortamit namminermi aalajangiunneqartarpoq, aaqqissuussanilu allani nalunaarutiginninnermik suliap qanoq kimillu ingerlanneqarnissaa pillugu erseqqilluinnartumik malittarisassaarluni. Misissuinerittaaq kinaassutsimik ersersitsinani ilisimasanik ingerlatseqqissinnaanermik aaqqissuussinermut immikkoortortamit namminermi, imaluunniit oqartussaasoqarfiup ingerlatsiviani immikkoortumit allamit, ingerlanneqartarneri aaqqissuussamiit aaqqissuussamut assigiinngissitaarput.

Aaqqissuussat atuuttut tamarmik nalunaarutiginninnermi kinaassutsimik isertuussinissamut nalunaarutiginnittoq periarfissippaat. Aaqqissuussat amerlanerit nittartakkamik immikkut ittumik assingusumilluunniit, nalunaarutiginninnermik tunniussiffiusinnaasunik pilersitsisimapput. Tassunga atatillugu aaqqissuussat ilaannut ilitsersuutini erseqqissumik oqaatigineqarpoq, kinaassutsip isertuunneqarnerata attatiinnarnissaa qularnaarneqassappat piumasqaataasoq nalunaarutiginnittoq aterminik oqartussaasoqarfimmut paasissutissiissanngitsaq.

Inunnut kinaassutsimik ersersitsinani ilisimasanik ingerlatseqqissinnaanermik aaqqissuussakoorlugu nalunaarutiginnittunut akiniutitut pillaasarnermut tunngatillugu, ilitsersuutini arlalinni allassimasoqarpoq, ajunngitsumik isumaqarluni nalunaarutiginninnerit atorfeqarnermi inatsisitigut inissisimanikkut qisuarfigitinnermik kinguneqartinneqarsinnaanngitsut. Aammattaaq ilitsersuutini arlalinni erseqqilluinnartumik allassimavoq, nalunaarutiginninnernut sulisunit aaqqissuussamut tunniunneqarsimasunut malitsitut sulisunut akiniutitut pillaateqarsimaneq pillugu nalunaarutini kinaassutsimik ersersitsinani ilisimasanik ingerlatseqqissinnaanermik aaqqissuussani ataasiakkaani suliaqartoqarsinnaasoq.

Namminerisamik kinaassutsimik ersersitsinani ilisimasamik ingerlatseqqissinnaanermik aaqqissuussinernik pilersitsinissamut pisortat ingerlatsiviinut aalajangersimasunik malittarisassaqaangilaq, imaluunniit oqartussaqaarfimmi namminerimi aaqqissuussinernik taamaattunik allaffissornikkut ingerlatsinissaamut.

Taamaalilluni pisortani oqartussaasut kinaassutsimik ersersitsinani ilisimasamik ingerlatseqqissinnaanermik aaqqissuussinernik, inatsisitigut maleruagassiuuteriigaasut taaneqartut avataatigut, pilersitsinerat allaffissornikkullu ingerlatsinerat taamaallaat ingerlatsinermi inatsisitigut maleruagassat nalinginnaasut ataanni inissisimassapput (ingerlatsinermi inatsisitigut maleruagassat).

Maleruagassat taakku ilaatigut makkuninnga nassataqarput:

- Pisortani unioqutitsinerusimasinnaasut pillugit saaffiginnissutinik (kinaassutsimik isertuussiviusinnaasunik) pineqartunik sukumiisumik misissuinissamut tunngavissaqaarsinnaaneri pillugit nalilersuinissamut pisortat pisussaaffilerpaat.
- Saaffiginnissut taamaattoq pillugu pisortat aallaavittut nalunaarsuissapput, tassani aamma nalunaarutiginnittup aqqa pillugu, taanna paasissutissiissutigineqarsimappat.
- Inunnut unnerluutigalugit nalunaarutigineqartunut tunngatillugu ilisimatitsinissamut, suliamik takunnissinnaatitaanermut illuatungeriillu tusarneqarnissaannut malittarisassat pisortat malissavaat.

2.1. Unioqutitsinerit pillugit pisortani suliffillit paasissutissiinnissaminnut pisinnaatitaaffii (pisussaataaffiilu) pillugit, pisortanilu oqartussaasuni kinaassutsimik ersersitsinani ilisimasamik ingerlatseqqissinnaanermik aaqqissuussinernik pisariaqartitsineq pillugu isumaliutiginninnerit.

Danmarkimi pingaartumik suliaq Tamilinut tunngassutilik kiisalu suliaq Farumimut tunngassutilik malittarisassanik atuuttunik avaqqutsisarneq pillugu pisortani atorfillit paasissutissiisinnaanermut (paasissutissiisussaataitaanerminulluunniit) pisinnaatitaaffii pillugit isumaliutiginninnissamut tunngavissiipput.

DJØF-ip immikkut ilisimasaqarfigalugit suliatigut ileqqorissaarnissamut suleqatigiissitaata, sionatigut Ombudsmandiusimasumik professor Lars Nordskov Nielsenimit siulittaasuuffigineqartup, isumaliutissiissut: “Fagligt etiske principper i offentlig administration” suliaq Tamilinut tunngassuteqartup kinguneranik 1993-imi saqqummiuppaa.

Isumaliutissiissummi inerniliinerit akornanni uku ersersaatigineqarsinnaapput:

Suliakkiutit malittarisassanik erseqqilluinnartumik unioqutitsisut malinnginnissaannut pisortani sulisoq pisinnaatitaaffeqarpoq, taamatuttaaq nalinginnaasumik suliakkiutit unioqutitsisuuneri erseqqissumik uppenarsarneqarsinnaanngitsut, taamaattorli suliakkiutip unioqutitsisuusutut isigissallugu tunngavissaqarluartutut inatsisilerinikkut

piginnaasaqarluartumit nalilerneqarpat. Sulisup suliakkiissut unioqqutitsisuusutut isigiguniuk suliakkiisoq tamatuminnga nalunaarfigissallugu pisussaaffigaa. Suliakkiisup suliakkiutini aalajangiusimaannarpagu sulisup suliakkiisumit qulliunerusumut (tassa suliakkiisup toqqaannartumik pisortarisaanut) tamanna paasissutissiissutigissallugu pisinnaatitaaffigissagaa naatsorsuutigineqarpoq. Suliakkiissut erseqqissumik unioqqutitsisuuppat, taava sulisup tamatumunnga *pisussaaffeqarnera* naatsorsuutigineqassaaq.

Suliakkiut aqutsisoqarfimmit suliakkiutaappat, aqutsisoqarfiullu pisortaata suliakkiut aalajangiusimaannarpagu tamanna sulisup Naalackersuisoqarfimmut kalerriutissallugu pisussaaffigisinnaavaa. Suliakkiut ministerimit suliakkiutaappat, suliakkiutillu unioqqutitsisuunera qularnaateqanngippat pissutsinullu pingaarutilinnut tunngassuteqarpat, naalackersuisoqarfimmi pisortap Statsministeri tamatuminnga kalerrissallugu pisussaaffigisinnaassagaa isumaliutissiissummi ilimagineqarpoq. Imaassinnaavoq Naalackersuisoqarfimmi pisortaq Statsministeriamut assersuutigalugulu immaqa Ombudsmandimut imaluunniit naalagaaffiup kukkunerisuisuanut ingerlaqqittumik kalerriussinissaminut *pisinnaatitaaffeqartoq* – pisinnaatitaaffik aamma suliakkiussap unioqqutitsisuunera qularnaatsumik isumannaarneqarsimatinnagu aamma atorneqarsinnaasoq. Tamatumali inatsisitigut qanoq inissisimanagera tamakkiisumik qularnaarneqanngilaq.

Kommunit ingerlatsiveqarfiini kommunalbestyrelsi kommunip allaffissornikkut ingerlanneqarneranut aqutsisuuvoq qullerpaajusoq, taamaattorli ulluinnarni aqutsineq Borgmesterimit isumagineqarpoq.

Kommunimi sulisut suliakkiutinut unioqqutitsisunut qisuariaateqarnissamut tunngatillugu naalagaaffimmi sulisutut pisinnaatitaaffeqarlutillu pisussaaffeqarnissaat naatsorsuutigineqartariaqarpoq, tassunga ilanngullugu ministeri eqqarsaatigalugu atugassarititaasut nassuiaatigineqartut assingi malillugit Borgmesterimut saaffiginnissinnaatitaanermut saaffiginnittussaataaeremullu aamma atatillugu.

Kommunimi sulisut, Borgmesterimut saaffiginninneq ajornartorsiummik iluarsiviginninnermik kinguneqanngippat, aallaavittut aningaasaqarnermut ataatsimiititaliamut kommunalbestyrelsimulluunniit saaffiginninnissaq pisussaaffiginnigilaat. Pisuni immikkut ittuni soorlu pillaasarnermut inatsisinik inatsisinilluunniit allanik, inuit allat inuunerannik atugarissaarnerannilluunniit ulorianartorsiortitsisinnaasumik, unioqqutitsinermut tunngatillugu pisussaaffik taanna aatsaat atorneqarsinnaasungavoq.

Kisianni suliakkiutinut inatsisinik kommunalbestyrelsilluunniit aalajangiussaannut erseqqilluinnartumik unioqqutitsisunut tunngatillugu aningaasaqarnermut ataatsimiititaliamut kommunalbestyrelsimulluunniit paasititsinissaq sulisut pisinnaatitaaffigaa. Suliakkiutilli

erseqqissumik unioqqutitsisuunera qularineqarsinnaappat tamatuma atorineqarsinnaanera naatsorsuutigineqassanersoq nalorninarpoq. Taamaakkaluartoq pisut pineqartut pingaaruteqartuunissaat tunngavissaatinneqassaaq.

Pisuni naak suliakkiutip unioqqutitsisuuneranik sulisoq paasititsereraluartoq suliakkiutip unioqqutitsisuusup aalajangiusimaannarneqarnerani pisortat atorfillittaasa tusagassiuutitut saaffiginninnissaminut periarfissaat eqqarsaatigalugit pisut paasissutissanik aqutsinermut inatsit naapertorlugu isertuussassanik oqaatiginniffiusut pisullu allat akornanni immikkoortitsisoqartariaqartoq isumaliutissiisummi oqaatigineqarpoq. Isertuussisussaaneq pillugu aqutsinermut inatsimmi maleruaqqusanik avaqutsineq pillaasarnermut inatsisip ataaniittuunera nalinginnaasuvoq. Kisiannili sulisoq tusagassiuutitut saaffiginnissummini paasissutissanik aqutsinermut inatsit naapertorlugu isertuussassanik tusagassiuutitigut saqqummiussitinnagu – nammineq sinnerluni oqaaseqarnini erseqqissaruniuk - saaffiginninnermi sulisup oqaaseqarsinnaatitaanera ataatsimut isigalugu killilersorneqanngilaq.

Aamma ministerip paasissutissanik kukkusunik sallusunilluunniit Folketingimut innuttaasunulluunniit saqqummiussinissaa pinaveersimatissallugu pisortani sulisut pisussaaffigigaat kiisalu ministerip paasissutissanik kukkusunik sallusunilluunniit saqqummiussinernut akisussaataaqataasinnaasoq erseqqissaatigineqarsinnaavoq.

Ataatsimiititaliamik ilaatigut pisortani atorfillit oqaaseqarsinnaatitaanerannut nalunaarutiginnissinnaatitaanerannullu malittarisassanik atuuttunik nassuiaasussamik tamannalu tunngavigalugu tamanna pillugu inatsisitigut malittarisassanik allannguinnissamik pisariaqartitsisoqarnerisooq pillugu nalilersuisussamik danskit Naalakkersuisui 2004-mi pilersitsipput.

Oqariaaseq “nalunaarutiginnissinnaatitaaneq” ima paasineqassaaq, unioqqutitsisumik ingerlatsisoqarneranik pisortalluunniit ingerlatsiviini allatut toriitsumik ingerlatsisoqarneranik tusagassiuutitut suleqatinullu avataaneersunut nalunaaruteqarsinnaatitaaneq, tassunga ilanngullugu pisortat aningaasaataannik atornerluisoqarneranut aamma atatillugu. Pisortani sulisup kinaassutsiminik isertuussinissamut pisinnaatitaaffeqarnera oqariaatsip aamma nassataraa, suliffeqarnikkut ajortumik kinguneqarsinnaaneranut illersuut, taamaakkaluartorli suliaq suliffeqarnikkut ajortumik kinguneqartitsissagalarpat, aningaasaqarnikkut taarsiiffigitinnissamut pisinnaatitaaffik.

Ataatsimiititaliap isumaliutissiisut “Pisortani suliffeqartut oqaaseqarsinnaatitaanerat nalunaarutiginnissinnaatitaanerallu” marts 2006 saqqummiuppaa (Betænkning nr. 1472: “Ytringsfrihed og meddeleret for offentligt ansatte”)

Pisortat suliffeqarfiini sulisut oqaaseqarsinnaatitaanerat nalunaarutiginnissinnaatitaanerallu pillugit apeqqutit ilaatigut imminnut assigiittut Ataatsimiititaliap paasivaa. Pisortani sulisut oqaaseqarsinnaanermut pisinnaatitaaffiinut inatsisitigut malittarisassat allassimasut qiviarutsigit, taakku ikillutillu toriitsumik ataqatigiissaagaanngitsumillu oqaasertalersugaapput, soorluttaaq eqqartuussinerit inatsisitigut qanoq inissisimanermik takussutissiisnaasut ikitsunnguullutik. Akerlianilli inatsisitigut inissisimanermut tunngassuteqartunik aalajangersaanermut tapiuteqarsimasumik Ombudsmandi annertuumik ingerlataqarpoq. Pisortani sulisut nalunaarutiginnissinnaanermut pisinnaatitaaffiinut Inatsisiliani immikkut ittunik malittarisassaqaanngilaq.

Pisortani sulisup pisortat suliffeqarfiutaanni ingerlatsinikkut inatsisinik unioqqutitsinermik avataaneersumut/tamanut saqqummiussisup ingerlateqqiisulluunniit suliffeqarnikkut inatsisitigut illersugaaneranut tunngatillugu, oqaaseqaat/ingerlateqqitaq oqaaseqarsinnaatitaanermi malittarisassani killissarititaasut iluaniittoq nammineerluni aqutsisut soraarsitsinikkut allatulluunniit ajortumik kinguneqartitsinikkut qisuariaateqarnissaannut tunngavissiiingitsoq ataatsimiititaliap paasivaa. Taamatut paasissutissanik oqaaseqarnerup/ingerlatseqqiinerup kinguneratut suleqatigiinnerup iluani ajornartorsiutit pilersut taamaallaat, suleqatigiinnikkut ajornartorsiutinut sulisoq pineqartoq patsisaasimappat, taamalu qisuariaatit sakkukinnerusut iluatsinngitsumik misilinneqareerpata soraarsitsinermik kinguneqartinneqarsinnaapput. Pisortani suliffilik suliffeqarfimmi inatsisaatsuliorneq pillugu oqaaseqarnerup/ingerlatseqqiinerup kingunerisaanik pissusissamisunngitsumik soraarsitaaguni, soraarsitsinissamik aalajangiussinerup unioqqutitsisup atorunnaarsinnissaanut taamaalillunilu pineqartoq suliffimmiiginnarnissamut³ aalajangiivigeqqinneqarnissamik piumasaqaateqarsinnaannginnera aallaavittut malittarisassaavoq. Pineqartoq tunngavissaqaanngitsumik soraarsinneqarnerminut aningaasanik taarsiivigineqarnissamik taamaallaat piumasaqaateqarsinnaavoq.

Nalinginnaasumik inatsisitigut aalajangersakkamik– pisinnaatitaaffinnut atuuttunut naapertuuttumik - atuutsitsisoqalernissaanik ataatsimiititaliami ikinnerussuteqartut kaammattuuteqarput, tassani oqaatigineqassalluni suliffimmi pissutsit assuarnartut pillugit inatsisinilluunniit unioqqutitsinerit pillugit paasissutissanik ingerlateqqiinermut kinguneqartitsisinnaaneq pisortat suliffeqarfiani sulisitsisumut periarfissaanngitsoq. Suliffeqaannartitsinissamut eqqartuussivikkut aalajangiisoqarnissaanut periarfissiisunik immikkut malittarisassanik, taarsiissutit qaffasinnerpaaffiinik qaffasinnerusut uppernarsaateqartarnerlu pillugu malittarisassanik immikkut ittunik aalajangersakkap taassuma ilaqartinneqarnissaa ikinnerussuteqartut kaammattuutigaat.

Taamaakkaluartuq sulisut oqaaseqarsinnaanermut paasissutissanillu

---

³ Taamaattorli atorfillit - isumaqatigiissutit malillugit suliffeqartut assignagit - soraarsitsineq eqqartuussutikkut atorunnaarsissinnaavaat.

ingerlateqqiisinnaanermut periarfissaat pillugit apeqquummut kiisalu atorfeqartitaanermi inatsisit malillugit illersugaanerannut soraarsitaanermilu aningaasaqarnikkut taarsiiffigitissinnaanermut apeqqutinut tunngatillugu mianersuutassat akerleriittut torersumik oqimaaqatigiissaagaanerat eqqarsaatigalugu inatsisitugit inissisimaneq atuuttoq pitsaasuusutut ataatsimiititaliami amerlanerussuteqartunit nalilerneqartoq. Pisinnaatitaaffitsigut inissisimanikkut allanik inatsisiliornikkut sulisut oqaaseqarsinnaatitaanerminnik oqaatiginnissinnaatitaanerminnillu atuinerunissaat amerlanerussuteqartunit qularineqarpoq. Pisortani suliffillit tamatuminnga atuinissaminnik tunuarsimaartarnerat amerlasuutigut suliffiup iluani pissutsinik ajornerulersitsinissamik annilaanngateqarnermik kiisalu suliatigut siuarsarnerup akornuserneqarnissaanut annilaanngateqarnermik peqquteqartartut amerlanerussuteqartut nalilerpaat – inatsisitugit inissisimanerup atuuttup inatsisikkut aalajangersarneratigut annikitsuinnarmik iliuuseqarfigineqarsinnaasut. Kiisalu inatsisitugit inissisimaneq atuuttoq inatsisikkut aalajangersarneqarpat tamanna qanoq isummernermut immaq takussutissiisnaagaluortoq, taamaattorli inatsisitugit inissisimanerisa ersarinnerulernerannik, paasiuminarnerulerneranilluunniit kinguneqarnaviannngitsutut, amerlanerussuteqartunit nalilerneqarpoq.

Tamanna tunngavigalugu sulianut nalunaarutiginnissinnaanermut tunngasunut atorfinitsinneqarnermi inatsisitugit malittarisassanik nalunaarutiginnissinnaanermut malittarisassanik immikkut ittunik atuutsitsisoqalinnginnissaa ataatsimiititaliami amerlanerussuteqartut kaammattuutigaat.

Tamatuma peqatigisaanik pissutsit inatsisinik unioqqutitsiffiusut pissutsilluunniit sulinermi illersorneqarsinnaanngitsut pillugit suliffiup iluani kalleriussisinnaatitaanerup – ilaannilu kalleriussisussaataitaanerup – pingaaruteqarnera amerlanerussuteqartut erseqqissarpaat.

Taamaattorli malittarisassat ulluinnarni ingerlatsinermut qanoq pingaaruteqartigineriniq ataatsimiititaliap misissuinerata takutippaa, sulisut oqaaseqarsinnaanermut nalunaarutiginnissinnaanermullu pisinnaatitaaffisa qanoq imaqarneri qanorlu annertutigineri sulisut pisortallu tungaannit annertuumik nalorninartoqartinneqartut. Taamaammat ilitsersuummik suliaqartoqarnissaanik ataatsimiititaliaq kaammattuuteqarpoq. Kaammattuut taanna Inatsisinik atortitsinermut ministeriaqarfiup malippaa aamma ilitsersuummik ataatsimiititaliap missingiusiaa malillugu suliaasumik “Vejledning om offentligt ansattes ytringsfrihed” september 2006-imi saqqummiussilluni.

Isumaliutissiissutip saqqummiunneqarnerata kingunerani apeqquut pisortani sulisut oqaaseqarsinnaatitaanerannut aamma/imaluunniit nalunaarutiginnissinnaatitaanerannut tunngassutilik arlaleriarluni innuttaasut akornanni oqallinnermut tunngavissiisimavoq,

aammalu aalajangiiffigisassatut siunnersuummik⁴ suliaqarnermut atatillugu Folketingimit oqallisigineqarluni.

“Ytringsfrihed og meddeleret for offentligt ansatte” pillugu isumaliutissiisummi inerniliinerit Farumkommissionip nalunaarusiaanik april 2012-imi saqqummiunneqartumik unammillerneqarput. Isumalioqatigiisitaq tassani ima oqaaseqarpoq:

“Pisortani sulisut oqaaseqarsinnaatitaanerata nalunaarutiginnissinnaatitaanerallu pillugit ataatsimiititaliap isumaliutissiisutaani ataatsimiititaliap (amerlanerussuteqartut) inerniliinerata qularutiginnissaanut isumalioqatigiisitaq tunngavissaqarsorinnigilaq, nalunaarutiginnissinnaatitaanerli aammalu – pingaartumik - atorfinitsinneqarnermi inatsisitigut illersugaaneq pillugit inatsimmik pisariaqartitsisoqarnersoq, tassungalu atatillugu ilitersuutit ileqqorissaarnermullu malittarisassat naammannersut pillugu isumaliutiginneqqinnissamut Farumi pillugu suliaq tunngavissiisinnaavoq.”

Atorfilik borgmesterip malittarisassanik atuuttunik annertuumik unioqqutitsineranik ilisimasaqalersoq, kommunalbestyrelsimut ilaasortat tamatumunnga qisuariaateqanngippata kukkunerisuisunut nakkutilliinermillu oqartussaasunut saaffiginnittariaqartoq tassunga atatillugu isumalioqatigiisitamit tikkuarneqarpoq aammalu atorfilittat borgmesterip malittarisassanik atuuttunik unioqqutitsineranik ilisimasaqarsimasut qisuarianninnissamik nalinginnaasumik toqqaasarpata tamanna isumalioqatigiisitap paasinninnera naapertorlugu aaqqissuussaannikkut kukkunertut isigineqartariaqarpoq. Atorfilittamut borgmesterip (kommunaldirektørrilluunniit) malittarisassanik unioqqutitsineranut qisuariartumut atorfeqarnikkut inatsisitigut illersuineq ima ilusilerneqartariaqarpoq aningaasaqarnikkut qulakkeerinninnermik ilaqartinneqarluni. Taamaattumik ersinertik pissutigalugu inatsisinik annertunerusumik unioqqutitsinerni atorfilittat qisuariaateqanngitsoornissaannik pinngitsoortitsinissaq atorfilittat inatsisinik unioqqutitsinermut qisuariaateqartut tamanna pissutigalugu soraarsinneqarpata taarsiissutinik annertussusiliiniarnermi annertuumik pingaartinneqassasoq isumalioqatigiisitaq isumaqarpoq.

---

⁴ Ilaatigut Folketingip katersuunnerani 2007/08 aalajangiiffigisassatut siunnersuut B 59 ilaatigullu katersuunnermi 2009/10-mi B 64 takukkit.

Pisortani sulisut suliffeqarnerup iluani oqaaseqarsinnaatitaanerata pisinnaatitaaffiit pillugit kinaassutsiminnik isortuussillutik suliffimmi pissutsit pillugit siunnersortillutik saaffiginnissannaasassaannik sumulluunniit attuumassuteqanngitsumik nævnimik pilersitsisoqarnissaa aalajangiiffigisassatut siunnersuutip ilaatigut siunertaraa. Pisortani sulisup tamanut oqaaseqarnerata kingunerisaanik soraarsitaanerini uppersaatinik kingumoorumik atuisinnaanerup eqqunneqarnissaa aalajangiiffigisassatut siunnersuutip B64-ip tamatuma saniatigut innersuussutigaa. Pisuni taamaattuni soraarsitsinerup inatsisinik unioqqutitsiffiunngitsumik pineqartup oqaaseqarneranik peqquteqannginneranik uppersaanissanissamik sulisitsisup pisussaaffeqarnera malittarisassap nassatarissavaa.

Tamatuma malittuanik isumaliutissiissut (1472/2006) aallaavigalugu ataatsimiititaliamik sammisami 2006-imiit ineriartorneq pillugu nassuiaasussamik inatsisinik atortitsinermit ministeria 2013-imi oktobariugaa pilersitsivoq. Suliassaqarfimmi inatsisiliornissamik pisariaqartitsisoqarnerseq, tassangalu ilanngullugu pisortani sulisut oqaaseqarsinnaanermut nalunaarutiginnissinnaanermullu pisinnaatitaaffii inatsisitigut aalajangersarneqartariaqarnerseq tamanna aallaavigalugu ataatsimiititaliamit nalilersorneqartussaasimalluni. Aammattaaq paasissutissiisarnerup siunnersuisarnerullu nukittorsarneqarnissaannik pisariaqartitsisoqarnerseq imaluunniit allaffissornikkut suliniutinik allanik pisortani sulisut oqaaseqarsinnaatitaanerannut tapersiisunik pisariaqartitsisoqarnerseq aammalu taamaattoqarpat tamanna qanoq pisinnaanersaq ataatsimiititaliap nalilertussaasimallugu.

Oqaatiginnittartoqarnerit immikkut eqqarsaatigalugit aaqqissuussinerit qanoq ittut pisortat ingerlatsiviini maannakkut atorneqartut ataatsimiititaliamit nalunaarsorneqartussaasimallutik kiisalu aaqqissuussinernik misilittakkat nassuiaatigineqartussaasimallutik.

Tamanna tunngavigalugu pisortat ingerlatsiviini oqaatiginnittartoqarnerup iluaqutai ajoqutaalu ataatsimiititaliamit paasinarsisinneqarlutillu taamatut aaqqissuussinernik pisariaqartitsineq naliliiffigineqartussaasimapput. Taamaattoqarsimappat oqaatiginnittartoqarnermik aaqqissuussinerusinnaasut aaqqissugaanissaat, atuuffissaat kingunerisassaallu pillugit nalinginnaasumik najoqqutarisassat qanoq ittut inissisiterneqarsinnaanersut pillugu ataatsimiititaliaq tikkuussissaasimalluni. Aammattaaq suliassaqarfimmut inatsisitigut maleruagassiortoqartariaqarnerseq ataatsimiititaliamit isumaliutigineqartussaasimalluni.

Ataatsimiititaliaq ukioq manna isumaliutissiissummik saqqummiussivoq.

Pisortani suliffillit oqaaseqarsinnaatitaanerat nalunaarutiginnissinnaatitaanerallu pillugit piginnaatitaaffiit atuuttut inatsisitigut tunngavissinneqartariaqarsinnaanerannut apeqquummut tunngatillugu ataatsimiititaliap inerniliussaasa isumaliutissiissutip 2006-imeersup inerniliussai pingaartortaatigut assigai. Taamaalillutik ataatsimiititaliami amerlanerussuteqartut kaammattuutigaat pisortani suliffillit oqaaseqarsinnaatitaanerannut nalunaarutiginnissinnaatitaanerannullu pisinnaatitaaffiit pillugit malittarisassat atuuttut inatsisitigut tunngavissinneqassanngitsut, ataatsimiititaliallu isumaqatigiittup kaammattuutigaa pisortani suliffillit nalunaarutiginnissinnaatitaanerat pillugu inatsisiliortoqassanngitsoq.

Taamatuttaaq suliffeqarnerup attatiinnarnissaanut eqqartuussuteqarsinnaanermut uppersaasussaataaneremullu immikkut malittarisassiornissaq amerlanerussuteqartunit

naammattumik tunngavissaqarsorineqarsimanngilaq, taamatullu aamma taarsiissuteqarnissamut immikkut malittarisassiornissamut.

Kinaassutsimik ersersitsinani ilisimasanik ingerlatseqqissinnaanermik aaqquussat eqqarsaatigalugit ataatsimiititaliap paasivaa, pisortat ingerlatsiviini kinaassutsimik ersersitsinani ilisimasanik ingerlatseqqissinnaanermik aaqquussinernit misilittakkat sanillersuutissagaanni killilerujussuusut. Aaqquussinerit ikitsut pineqarput, aaqquussinerillu taakku ilaat sivikitsuinnarmik atuunnikuupput. Pisortalliuku oqartussaaffiini anginerusuni kinaassutsimik ersersitsinani ilisimasanik ingerlatseqqissinnaanermik aaqquussinerit ingerlalluarnerusinnaasorinartut.

Ataatsimiititaliaq isumaqarsimavoq pisortat ingerlatsiviini kinaassutsimik ersersitsinani ilisimasanik ingerlatseqqissinnaanermik aaqquussinernik atuilerneq pitsaaquteqarlunilu ajoquteqartoq.

Pitsaaqutit ilaattut taaneqarsinnaapput:

- sulisut suliffeqarnikkut ineriartornermi pitsaanngitsumik kinguneqartitsinissaq annilaanngatiginagu suliffimmi pissutsit uparuartariallit pillugit oqaaseqarnissamut periarfissaat kinaassutsimik ersersitsinani ilisimasanik ingerlatseqqissinnaanermik aaqquussinerit aqutigalugit annertusarneqarsinnaapput.
- Oqartussaqaataanerup aqqani oqallinnermut nakkutiginninnermullu tunngavissat qularnaarneqarnissaannut kinaassutsimik ersersitsinani ilisimasanik ingerlatseqqissinnaanermik aaqquussineq tapiuteqarsinnaavoq.
- Oqartussaasut suliassaminnik ingerlatsinerannik pitsaanerulersitsinermut kinaassutsimik ersersitsinani ilisimasanik ingerlatseqqissinnaanermik aaqquussineq pissutaaqataasinnaavoq, tassami kukkunerit sumiginnaanerillu aaqquussaqanngitsuuppat paasineqartussaagaluartunik amerlanerit paasineqartarmata.
- Oqartussaasut avammut sammisumik uppernassusiat kinaassutsimik ersersitsinani ilisimasanik ingerlatseqqissinnaanermik aaqquussaq aqutigalugu annertusarneqarsinnaavoq.
- Suliffimmi ajornartorsiutaasinnaasut iliuuseqarfigineqarnerat pillugu suleqataasut tatiginninnerannut kinaassutsimik ersersitsinani ilisimasanik ingerlatseqqissinnaanermik aaqquussat nukittorsaataasinnaapput.

Ajoqutit ilaattut makku taaneqarsinnaapput:

- kinaassutsimik ersersitsinani ilisimasanik ingerlatseqqissinnaanermik aaqqissuussineq kinaassutsimik isertuussilluni uppernassusiat qularnaateqartunik sukumiinerusumillu nalilersuiffigiuminaatsunik nalunaarutiginninnissamut kaammattuutitut paasineqarsinnaavoq.
- Kinaassutsimik ersersitsinani ilisimasanik ingerlatseqqissinnaanermik aaqqissuussineq suliffimmi toqqissisimannginnermik pilersitsisinnaavoq, sulisullu akornanni piaarinaatsoorluni kukkunerit suusupaginninnerillu annikitsuaqqat pissutigalugit “nivinnngagaanissamut” annilaanngateqarnermik pilersitsisinnaalluni.
- Kinaassutsimik isertuussilluni nalunaarutiginninneq aallaavigalugu sulisumik misissuisoqartillugu, inuit nalunaarutigineqartut inatsisitigut illersugaanerat eqqarsaatigalugu, kinaassutsimik ersersitsinani ilisimasanik ingerlatseqqissinnaanermik aaqqissuussineq isumaliornartunik arlalinnik nassataqarsinnaavoq.
- kinaassutsimik ersersitsinani ilisimasanik ingerlatseqqissinnaanermik aaqqissuussineq (assersuutigalugu kinaassutsimik isertuussilluni) suleqatinik malersuinernut atonerlunneqarsinnaavoq.

Tassunga ilanngunneqassaaq pisortat ingerlatsiviini kinaassutsimik ersersitsinani ilisimasanik ingerlatseqqissinnaanermik aaqqissuussinerit atorfissaqartinneqarnerinut, pisortani nakkutilliviusunik allanillu assigiinngitsunik suliffilinnit saaffigineqarsinnaasunik ullumikkut peqareenera killiliisuvoq.

Pisortat ingerlatsiviini kinaassutsimik ersersitsinani ilisimasanik ingerlatseqqissinnaanermik aaqqissuussinermik pilersitsinermi mianersuutassat assigiinngitsut oqartussaasut ilaannut atuuttut oqartussaaffiit ilaannut assigiinngitsumik sunniuteqartarsinnaapput. Taamaalillutik pisortat ingerlatsiviini oqartussaasut assigiinngitsut katitigaanikkut assigiinngitsorujussuupput – tamanna angissutsikkut, suliassat suunerisigut sulisoqarnikkullu.

Tassunga ilanngunneqassaaq oqartussaaffimmi kinaassutsimik ersersitsinani ilisimasanik ingerlatseqqissinnaanermik aaqqissuussinermik eqqussiniarnermi oqartussaaffimmi suleqatigiikkaat assigiinngitsut isumasiorneqarnerisigut nalilersuinissaq pitsaanerpaajusinnaasoq, tassami kinaassutsimik ersersitsinani ilisimasanik ingerlatseqqissinnaanermik aaqqissuussinermik eqqussinermi mianersuutassat assigiinngitsut amerlasuut sulisunut attuumassuteqarmata. Tamatuma saniatigut isiginiarneqartariaqarpoq kinaassutsimik ersersitsinani ilisimasanik ingerlatseqqissinnaanermik aaqqissuussinermik pilersitsinermi – tassani aamma qanoq ilusilerneqarnissaa pillugu aalajangiinnermi –

oqartussaaffiup pineqartup nukissanik qanoq atuinera pillugu nalilersuinissaq oqartussaaffiup nammineerluni ilisimanerpaammagu.

Ataatsimiititaliaq tamanna tunngavigalugu isummerpoq kinaassutsimik ersersitsinani ilisimasaniq ingerlatseqqissinnaanermik aaqqissuussinernik eqqussinissamik pisortat ingerlatsiviini oqartussaasunut tamanut inatsisitigut pisussaaffiliinissaq ataatsimut isigalugu tunngavissaqanngitsoq. Kinaassutsimik ersersitsinani ilisimasaniq ingerlatseqqissinnaanermik aaqqissuussinernik pisariaqartitsineq – taamatullu aaqqissuussinerup qanoq ilusilerneqarnissaa - oqartussaaffimmit namminermit nalilersorneqarpat siunertamut pitsaanerusorinarpoq.

Ataatsimiititaliap aamma isumaliutigisimavaa kinaassutsimik ersersitsinani ilisimasaniq ingerlatseqqissinnaanermik aaqqissuussinerusinnaasut qanoq allaffissornikkut ingerlanneqarnissaat pillugu inatsisilioroqartariaqarnersoq. Ataatsimiititaliaq isumaqarpoq malittarisassat atuuttut sinaakktissatut piukkunnartuusut. Taamaattorli ataatsimiititaliap isumaliutigisimavaa kinaassutsimik ersersitsinani ilisimasaniq ingerlatseqqissinnaanermik aaqqissuussineq aqutigalugu nalunaarutiginninnernik tigusinermi, pisortani suliffillit, nalunaarutiginnittut kinaassusiinut tunngatillugu nipangiussisussaataaneq pillugu inatsisitigut aalajangersarneqassanersoq.

Nalunaarutiginnittup atini paasissutissiissutigisimappagu taassuma isertuunneqarnissaata qularnaarneqarnissaanut nipangiussisussaataaneq pillugu aalajangersagaq isumannaareqataasinnaavoq, sulisut pisortat ingerlatsiviini unioqqutitsinernik allanillu nalunaarutiginninnissaminut piumassuseqalernerunerannik tamatuma nassataqarsinnaanera takorloorneqarsinnaavoq. Tassungali atatillugu oqaatigisariaqarpoq nalunaarutiginnittoq malittarisassat atuuttut malillugit atiminik taasisariaqanngimmat taamaalillunilu kinaassutsiminik isertuussilluni.

Nipangiussisussaataanermit aalajangersagaq tusarniaasinnaanermut (taamaalilluni aamma illuatungeriinnik tusarniaasinnaanermut) mattussisoq, suliami illuatungiusumut (annertuumik) sunniuteqartussamik inerniliisoqarnerani, taassuma nalinginnaasumik tusarneqartussaanerani inatsisitigut qularnaatsumik illersuinermit unioqqutitsivoq.

Aammattaaq nalunaarutiginnittoq pillaasarnermi inatsit malillugu eqqartuussinermi pisinnaasumi assersuutigalugu ilisimannittutut aggersagaaguni aalajangersakkamik taamaattumik kinaassutsiminik isertuussinissamut illersugaanngitsoq ataatsimiititaliap maluginiarpa.

Taamaaliornerup iluaqutissartaatut taaneqarsinnaasut nipangiussisussaataanermtut aalajangersaanissap tapersernissaanut naammattumik tunngavissiisutut ataatsimiititaliamit isigineqarsimangillat.